

Nr 31.

Av herr **Leander**, om *ärligt understöd åt änkor efter tre vaktkonstaplar vid fångvården.*

Vaktkonstapeln vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona Håkan Jönsson Dahlberg hade, då han den 31 aug. 1904 erhöll avsked med pension, varit anställd i statens tjänst i närmare 44 år, nämligen i 11 år såsom korpral vid kungl. marinregementet och i 33 år såsom vaktkonstapel inom fångvården. Vid sitt frånfalle den 1 febr. 1919 efterlämnade han bland andra anhöriga sin hustru Ingelöv Dahlberg, född Andersdotter, vilken såsom född 1842 numera är oförmögen att genom arbete försörja sig, helst som hon jämte sin höga ålder är sjuklig. Enär Dahlberg icke var medlem av civilstatens änke- och pupillkassa, uppbär änkan ingen pension.

Vid samma anstalt anställde vaktkonstapeln Frans Palmqvist hade, då han den 31 mars 1910 gick i pension, innehaft statstjänst i över 48 år, därav i 9 år såsom soldat vid kungl. marinregementet och övriga tiden såsom vaktkonstapel. Vid sin död den 17 okt. 1919 efterlämnade han sin 70-åriga sjuka hustru, Fredrika Charlotta Palmqvist, född Hansson, i behövande omständigheter. Ej heller Palmqvist var medlem av civilstatens änke- och pupillkassa.

Vaktkonstapeln vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö Karl Rudolf Sandberg slutligen antogs till matros i kungl. flottan 1856. År 1872 gick han över till fångvårdstjänst och var anställd såsom vaktkonstapel vid kronoarbetsstationen å Tjurkö, tills denna nedlades, varefter han transporterades till tvångsarbetsanstalten å Svartsjö. Den 31 oktober 1901 erhöll han avsked med pension och avled därefter den 25 febr. 1919. Hans hustru Carolina Sandberg, född Hultman, finnes däremot ännu i livet men är såsom född 1835 gammal och orkeslös samt obemedlad. Någon pension äger icke heller hon laglig rätt att uppbära, då mannen ej tillhörde civilstatens änke- och pupillkassa.

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 4 saml. 13 häft. (Nr 29—31.) 2

Pensionsbeloppet till en vaktkonstapels änka utan minderåriga barn utgår enligt bestämmelser, som numera gälla, med 240 kronor per år, vartill för närvarande kommer dyrtidstillägg. Då riksdagen nästan undantagslöst beviljat understöd åt änkor, vilkas förhållanden liknat de tre ovan nämnda änkor, tillåter jag mig vördsamt hemställa,

det riksdagen ville besluta, att en var av avlidne vaktkonstaplarna Håkan Jönsson Dahlbergs, Frans Palmqvists och Karl Rudolf Sandbergs änkor, nämligen Ingelöv Dahlberg, född Andersdotter, Fredrika Charlotta Palmqvist, född Hansson, och Carolina Sandberg, född Hultman, må från och med den 1 januari 1920 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningstaten uppbära ett årligt understöd av 240 kronor.

Stockholm den 15 januari 1920.

Ulrik Leander.

Bilaga A.

Utdrag ur rullan över tjänstemän och betjante vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona rörande vaktkonstapel Håkan Jönsson Dahlberg, född den 5 augusti 1839. Anställdes i statens tjänst den 20 november 1860. Anställdes i fängvårdens tjänst den 1 november 1871. Erhållit kungl. fängvårdsstyrelsens förordnande den 31 maj 1875 och den 19 december 1882. Innehavande ålderstillägg 2 (sedan) den 1 januari 1879. Varit korporal vid marinregimentet ^{20/11} 1860—^{31/10} 1871. Gift. — Erhållit elittecken ^{6/7} 1889. Erhållit silvermedalj (8:e storleken) för nit och redlighet i rikets tjänst ^{15/7} 1904. Har den 31 augusti 1904 erhållit avsked med pension.

Bilaga B.

Att f. vaktkonstapeln Håkan Jönsson Dahlberg, från kvart. 30:34 i Karlskrona stadsförs. i Blekinge län, född den ^{5/8} 1839, avled härstädes den 1 februari 1919. Dödsorsak: Marasmus senilis enligt attest av läkare. Blev här kristligen begravnen den 6 februari, betygar Karlskrona stadsförsamling i Blekinge län den 2 december 1919. Henning Johnsson, 1:ste komminister.

Bilaga C.

Att vaktkonstapelsänkan Ingelöv Dahlberg, född Andersdotter, är född den 6 juli år 1842 (fyrtiotvå) i Fridlefstads församling i Blekinge län betygar Karlskrona stadsförsamling i Blekinge län den 2 december 1919. Henning Johnsson, 1:ste komminister.

Bilaga D.

Att vaktkonstapelsänkan Ingelöf Dahlberg på grund av ålderdomssvaghet och kronisk lungsjukdom är oförmögen att genom arbete sig försörja, intygas härmed på heder och samvete. Karlskrona den 3 december 1919. Otto A. Gustafsson, fängelseläkare.

Bilaga E.

Utdrag ur rullan över tjänstemän och betjante vid tvångsarbetsanstalten i Karlskrona rörande vaktkonstapel Frans Palmqvist. Född den 9 mars 1845. Anställd i statens tjänst den 1 maj 1862. Anställd i fängvårdens tjänst den 22 maj 1871. Erhållet kungl. fängvårdsstyrelsens förordnande ³¹/₅ 1875 och ¹⁹/₁₂ 1882. Innehavande ålderstillägg 2 (sedan) den 1 jan. 1879. Varit soldat vid kungl. marinreg:et. — Gift. 1889 ⁶/₇ erhållit elittecken. 1910 med mars månads utgång erhållit avsked med pension.

Bilaga F.

Härmed intygas, att Frans Palmqvist avlidit samt att dödsorsaken, enligt min uppfattning, varit den nedan angivna. Enligt vad jag själv känner eller genom trovärdiga personer erfarit, inträffade dödsfallet i hemmet den ¹⁷/₁₀ 1919 kl. 8,30 f. m., och var den avlidnes ålder: 74 år; civilstånd: gift; samhällsställning: f. d. vaktkonstapel; bostad: Karlskrona stads förs., N:o 22 Norra Skepparegränd. Huvuddödsorsak: Nomenkl. N:o Lunginflammation. Karlskrona den ¹⁸/₁₀ 1919. Einar Rietz, leg. läkare.

Bilaga G.

Att vaktkonstapelsänkan Fredrika Charlotta Palmqvist, född Hansson, född den 14 maj 1849, är i behov av sökt understöd, fortfarande lever ogift och befinner sig i fattiga villkor, intygas. Karlskrona stadsförsamling den 10 december 1919. Thorsten Pihl, P.

Bilaga H.

Fredrika Charlotta Palmqvist, vaktkonstapelsänka, född den 14 maj 1849, som denna dag av mig undersökts, har därvid befunnits lida av åderförkalkning (arteriosclerosis). Sedan flera år tilltagande andfäddhet och kraftnedsättning. Allm. gott. Mycket fet. Kroppskrafter nedsatta. Blodtryck: 180. Arbetsförmågan nedsatt på grund av andfäddhet och kraftnedsättning. Förbättring ej tänkbar. På grund härav anser jag, att sökandens arbetsförmåga är i mycket hög grad nedsatt, samt att ovan angivna förlust eller nedsättning av arbetsförmågan kan betraktas som varaktig, d. v. s. sannolikt för framtiden bestående. Intygas på heder och samvete. Karlskrona den ¹¹/₁₂ 1919. A. Hintze. Legitimerad läkare.

*Avskrift.**Bilaga I.*

Att Carl Rudolf Sandberg varit matros i kungl. flottan, att han tjänstgjort ombord å örlogsfartyg sedan 1856 nästan varje år, endast undantagande tiden 1868 och 1869, då han haft permission till idkande av handelssjöfart, att han på egen begäran erhållit avsked denna dag, intygas. Karlskrona den 7 september 1872. Axel Lind av Hageby, kapten i k. flottan.

*Avskrift.**Bilaga J.*

Att vaktkonstapeln vid härvarande kronoarbeitsstation Carl Rudolf Sandberg varit i ovannämnda egenskap anställd sedan den 27 september 1872 och under denna sin tjänstetid med utmärkt nit och pålitlighet skött denna sin ansvarsfulla befattning, det varder härmed på begäran intygat. Kronoarbeitsstationen å Tjurkö den 22 juli 1887. Gustaf Eriksson Sparre, direktör.

*Avskrift.**Bilaga K.*

Till vaktkonstapeln C. R. Sandberg. Till kännedom får jag härmed meddela, att enligt denna dag hit ingången skrivelse har kungl. fängvårdsstyrelsen beviljat eder avsked från vaktkonstapelsbefattningen vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö med utgången av innevarande månad; och får jag med tillkännagivande att det eder tillerkända pensionsbeloppet kommer att utbetalas i kungl. statskontoret, härjämte översända bifogade avskrift av kungl. justitiedepartementets skrivelse i ärendet. — — — Svartsjö den 25 oktober 1901. A. Wollin.

Bilaga L.

Att f. vaktkonstapeln Karl Rudolf Sandberg från kvart. 7: 24 i Karlskrona stadsförs. i Blekinge län, född den ²³/₉ 1836, avled härstädes den 25 februari år 1919. Dödsorsak: Hæmorrhagia cerebri enligt attest av läkare. Blev här kristligen begravnen den 3 mars 1919, betygar Karlskrona stadsförsamling i Blekinge län den 6 december år 1919. Henning Johnsson, 1:ste komminister.

Bilaga M.

Att vaktkonstapelsänkan Carolina Sandberg f. Hultman, född den 5 mars 1835, är i behov av sökt understöd, fortfarande lever ogift och befinner sig i fattiga villkor, intygas. Karlskrona stadsförsamling den 6 december 1919. Thorsten Pihl, P.

Bilaga N.

Att änkan Karolina Sandberg på grund av ålderdomssvaghet är oförmögen att genom arbete sig försörja, intygas härmed på heder och samvete. Karlskrona den ⁸/₁₂ 1919. Otto A. Gustafsson, leg. läkare.